

Abstrakt

V 19. a na začátku 20. století se literární teoretici domnívali, že historie jako vědecká reflexe historických události je založena na skutečných faktech, jejichž existence může být potvrzena písemnými důkazy. Pod vlivem poststrukturalismu a jeho idejí o textualitě reality však pozdější teoretici začali tyto pojmy zpochybňovat, a poprvé se objevily myšlenky o tom, že tyto písemné důkazy nemohou být vnímané objektivně. Tyto myšlenky se promítly do dalšího předpokladu, že historie je konstrukce - diskurz vytvořený dějepiscem, který „předává“ historická fakta ostatním. Proto je z pohledu postmodernismu historie spíš subjektivní, než objektivní pojem.

Pod vlivem těchto myšlenek se historické romány vyvinuly v novou formu, v nový typ „fiktivní historie“. Linda Hutcheonová tuto novou formu postmoderního historického románu nazývá historiografickou metafikcí. Hutcheonová používá tento výraz pro popis fikce, která je historická a zároveň metafikční: jde o specifickou formu metafikce, která „poukazuje na svůj status jakožto artefakt“, a tak vyvolává otázky na vztah mezi fikcí a realitou. Takové fikce „se zařazují do historického diskurzu“, přičemž zároveň tvrdí, že jsou fiktivní. Zpochybňují odlišnost historie a fikce tím, že poukazují na společné prvky psaní literárních děl a historických záznamů; mají přitom za to, že obě tyto činnosti jsou v podstatě tvorbou diskurzů, které nepřestávají realitu, ale tuto realitu subjektivně konstruují.

Jeanette Wintersonová patří mezi autory, jejichž díla se často řadí mezi historiografické metafikce. Její dva romány, „Jak naštěpit třešeň“ a „Vášeň“, patří do této kategorie, neboť oba pojem historie podobným způsobem problematizují. Jednak tím, že vyvracejí pojetí „velkovyprávění“, protože historii subjektivně „převyprávějí“, čímž mj. problematizují časovou i dějovou posloupnost. A jednak tím, že oba romány objevují marginalizované ženské pohledy na historické události. Vposledku tak oba romány míchají realitu s fantazií. Cílem této práce je analyzovat dva romány Jeanette Wintersonové jako příklady historiografické metafikce. Hlavní prvky této literární formy budou prozkoumány na konkrétních příkladech se zaměřením na to, jak je v obou románech zacházeno se vztahem mezi historií a žánrem. Hlavní důraz přitom bude kladen na vzájemnou propojenost literární teorie a praxe.